

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „РАН БОСИЛЕК“

5300 Габрово, ул. “Орлово гнездо” 12, www.ranbosilek.com

тел.: 066 / 807 516

e-mail: info-700102@edu.mon.bg

СТРАТЕГИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В ОУ „РАН БОСИЛЕК“

ОБОСНОВКА ЗА НЕОБХОДИМОСТТА ОТ СТРАТЕГИЯТА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В ОУ „РАН БОСИЛЕК“

I. ЗНАЧИМОСТ НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Училището не е само място за усвояване на знания и умения по отделните учебни предмети. То е институция, която играе ключова роля за формирането на личността, изграждането на ценности, социални компетентности, култура на общуване и умения за живот.

Личностното развитие е процес, който включва:

- развитие на когнитивни умения;
- изграждане на социално-емоционална интелигентност;
- възпитание в ценности и гражданска отговорност;
- стимулиране на творческите и лидерските способности;
- подготовка за бъдеща професионална и житейска реализация.

Затова всяко училище, включително ОУ „Ран Босилек“, е длъжно да има ясно формулирана стратегия, която да гарантира системност, устойчивост и ефективност на дейностите, свързани с личностното развитие на учениците.

II. НОРМАТИВНА РАМКА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧИЛИЩЕТО

Създаването на стратегия за личностно развитие не е по избор, а е нормативно регламентирано:

1. **Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)** – поставя изискването за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

2. **Наредба за приобщаващото образование** – определя условията и реда за подкрепа на учениците, включително превенция на отпадането и насърчаване на социалното включване.

3. **Държавни образователни стандарти** – гарантират, че училищата трябва да създават условия за цялостно развитие на учениците, а не само за академичното им израстване.

Това означава, че училището е задължено:

- да диагностицира навреме потребностите на децата;
- да предлага индивидуални и групови форми на подкрепа;
- да съдейства за изграждане на приобщаваща училищна общност;
- да осигурява превенция на насилието, тормоза и отпадането.

III. СПЕЦИФИКА НА ОУ „РАН БОСИЛЕК“ И ПОТРЕБНОСТ ОТ СТРАТЕГИЯ

ОУ „Ран Босилек“ е училище със своя традиция, история и социална роля в местната общност. В него се обучават ученици с различни потребности, интереси и социален контекст. Това поставя редица предизвикателства, които налагат създаването на добре структурирана стратегия за личностно развитие:

- Наличие на ученици със специални образователни потребности, които изискват индивидуален подход и специализирана подкрепа.
 - Необходимост от допълнителни занимания за ученици с обучителни затруднения.
 - Подкрепа за даровити деца, които трябва да развиват своя потенциал чрез извънкласни дейности, клубове и олимпиади.
 - Превенция на агресия, насилие и кибертормоз в училищната среда.
 - Активно включване на родителите и местната общност в образователния процес.
 - Осигуряване на равен достъп до образование и включване на уязвими групи ученици.
- Всичко това изисква цялостен, системен и устойчив подход, който може да бъде осигурен само чрез стратегически план.

IV. ОСНОВНИ АКЦЕНТИ В СТРАТЕГИЯТА

Стратегията за личностно развитие в ОУ „Ран Босилек“ включва няколко ключови направления:

1. Превенция и подкрепа:

- ранно идентифициране на обучителни затруднения;
- логопедична, психологическа и педагогическа подкрепа;
- индивидуални образователни програми.

2. Развитие на таланти и интереси:

- клубове по интереси;

- спортни и културни инициативи;
- участие в проекти, олимпиади и състезания.

3. Здравословна и сигурна среда:

- грижа за физическото и психичното здраве;
- превенция на насилието и тормоза;
- насърчаване на здравословен начин на живот.

4. Кариерно ориентиране и бъдеща реализация:

- изграждане на умения за избор на професия;
- срещи с представители на бизнеса и институции;
- сътрудничество с Центъра за кариерно ориентиране Габрово.

5. Работа с родители и партньори:

- включване на семействата в училищния живот;
- сътрудничество с община, неправителствени организации и културни институции.

V. ОЧАКВАНИ ЕФЕКТИ ОТ СТРАТЕГИЯТА

При системно прилагане на стратегията ОУ „Ран Босилек“ цели да постигне:

- по-висока мотивация за учене;
- по-нисък брой отпаднали ученици;
- намаляване на агресията и конфликтите в училище;
- по-добра социална интеграция и приобщаване;
- развитие на критично мислене, емоционална интелигентност и умения за живот;
- по-тясно партньорство между ученици, родители, учители и институции.

VI. СТРАТЕГИЯТА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В ОУ „РАН БОСИЛЕК“ Е НЕОБХОДИМА, ЗАЩОТО:

- отговаря на държавните изисквания за приобщаващо образование;
- гарантира равни възможности за всички ученици;
- създава цялостна система за превенция, подкрепа и развитие;
- обединява усилията на учители, родители и институции;
- подготвя учениците не само като знаещи, но и като социално отговорни и успешни личности.

VII. ПРЕДСТАВЯНЕ

Личностното развитие е предпоставка за по-качествен начин на живот и като такова то дава възможност на всеки човек да осъзнае и развие своите знания, таланти и потенциал с цел по-добра реализация. Правото на личностно развитие е регламентирано чрез Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващо образование.

Подкрепата на личностното развитие, осъществявана от ОУ „Ран Босилек“ се основава на самостоятелно разработени и прилагани политики, чиито принципи са:

- изграждане на позитивен организационен климат чрез създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост към всички участници в образователния процес;

- утвърждаване на позитивна дисциплина, върху основата на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите;

- развитие на училищната общност, съгласно идентифицираните предизвикателства, цели и дейности.

Общата подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1 от ЗПУО е насочена към развитието на потенциала на всяко дете и ученик и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;
3. допълнителни модули за деца, които не владеят български език;
4. допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;
5. консултации по учебни предмети;
6. кариерно ориентиране на учениците;
7. занимания по интереси;
8. библиотечно-информационно обслужване;
9. грижа за здравето;
10. поощряване с морални и материални награди;
11. дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
12. ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;
13. логопедична работа.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187, ал. 1 от ЗПУО е насочена към деца и ученици със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършване на оценка на потребностите и включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;
2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

5. ресурсно подпомагане.

Стратегията за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в ОУ „Ран Босилек“ е стратегически документ, в който са планирани мерки и дейности, целящи създаването на подкрепяща среда за личностно развитие на всяко дете.

Основното предизвикателство, което стои пред област Габрово, е свързано с нарастващата необходимост от преодоляване на последствията от влошената демографска картина. Все по-голяма е необходимостта да се създават подходящи условия за личностно развитие на човешкия ресурс и укрепване на неговия потенциал. Личностното развитие на децата и учениците трябва да бъде съобразено и с изискванията на местния бизнес и тенденциите в развитието на областта, а именно екология и устойчивост, иновации, туризъм, преработваща промишленост. Адекватното кариерно консултиране от 1 до 7 клас е първия основополагащ фактор за задържане на завършващите ученици в Габрово и съответно за създаване на предпоставки за подобряване на демографската картина чрез инвестиране в човешките ресурси и възможностите им за развитие на територията на областта.

VIII. ОСНОВНИ ИДЕИ

Стратегията за личностно развитие на учениците включва различни подходи и дейности, насочени към развитието на умения, компетенции и нагласи, които са важни за личностното развитие на учениците. Основни елементи, които сме включили в тази стратегия са:

1. Целеполагане и саморефлексия:

○ *Определяне на цели:* Насърчаване на учениците да си поставят ясни и измерими цели за своето лично и академично развитие.

○ *Самоанализ и оценка:* Включване на редовни упражнения за саморефлексия, където учениците да оценяват напредъка си, силните си страни и областите за подобрене.

2. Развитие на социални умения:

○ *Екипна работа:* Провеждане на дейности, които насърчават сътрудничеството, комуникацията и уменията за работа в екип.

○ *Емпатия и емоционална интелигентност:* Включване на упражнения и дискусии, които развиват разбирането и уважението към различните гледни точки и емоционални състояния.

3. Кариерно ориентиране и умения за живот:

○ *Професионални насоки:* Организиране на срещи с професионалисти, кариерни консултации и практически задачи, свързани с различни професии.

○ *Развитие на житейски умения:* Обучения по управление на времето, финансово планиране, вземане на решения и други практически умения.

4. Развитие на критическо мислене и творчество:

○ *Проектно-базирано обучение:* Включване на проекти, които изискват изследвания, анализ и представяне на информация.

○ *Дебати и дискусии:* Насърчаване на участие в дебати и дискусии, които развиват уменията за аргументиране и критическо мислене.

5. Здравословен начин на живот и физическо развитие:

○ *Физическа активност:* Насърчаване на редовни спортни дейности и физически упражнения.

○ *Психично здраве:* Организиране на семинари и дейности, свързани със стрес мениджмънт, медитация и осъзнатост.

6. Учебна подкрепа и менторство:

○ *Индивидуални срещи с учители и ментори:* Предоставяне на индивидуална подкрепа и насоки според нуждите на ученика.

○ *Програми за наставничество:* Създаване на програми, при които по-големи ученици или външни ментори насочват и подкрепят по-малките.

7. Участие в обществени и доброволчески дейности:

○ *Доброволчество:* Насърчаване на участие в доброволчески инициативи, които развиват чувство за отговорност и съпричастност.

○ *Участие в училищни клубове и организации:* Включване в дейности, които развиват лидерски умения и инициативност.

8. Личностното развитие на децата е процес, който обхваща изграждането на техните умения, нагласи, емоционална интелигентност и социална компетентност. То е от съществено значение за формирането на успешни, уверени и щастливи личности. За да се подкрепи личностното развитие на децата, е важно да се създаде среда, която насърчава тяхната автономност, креативност и емоционална устойчивост.

IX. ПОДПОМАГАНЕ НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА ЧРЕЗ:

1. Развитие на емоционалната интелигентност:

○ *Осъзнаване на емоциите:* Насърчаване на учениците да разпознават и назовават своите емоции.

○ *Управление на емоциите:* Справяне с трудни емоции като гняв, тъга или разочарование, чрез техники като дълбоко дишане, медитация и разговори.

○ *Емпатия:* Подпомагане да разбират и уважават чувствата на другите, като се обсъждат ситуации от ежедневието или чрез ролеви игри.

2. Развитие на социални умения:

- *Комуникация:* Насърчаване на децата да изразяват ясно своите мисли и чувства, да задават въпроси и да слушат активно другите.

- *Сътрудничество и работа в екип:* Включване на учениците в групови дейности, където могат да се учат да работят заедно, да решават проблеми и да уважават мнението на другите.

- *Разрешаване на конфликти:* Обучение в умения за мирно разрешаване на конфликти чрез преговори и търсене на взаимно изгодни решения.

3. Изграждане на увереност и самооценка:

- *Насърчаване и подкрепа:* Да поощряваме усилията и постиженията на децата, като подчертаваме техния напредък и положителни качества.

- *Поставяне на реалистични цели:* Помагане на учениците да си поставят постижими цели и подкрепа в тяхното изпълнение. Създаването на усещане за успех ще повиши тяхната самооценка.

- *Разрешаване на грешки:* Грешките са част от процеса на учене; да се учим от тях, без да се страхуваме от провал.

4. Развитие на критическо мислене и творчество:

- *Задаване на въпроси:* Насърчаване учениците да задават въпроси, да търсят отговори и да изследват света около себе си.

- *Творчески дейности:* Подпомагане на развитието на въображението и креативността чрез изкуство, музика, писане или конструиране.

- *Решаване на проблеми:* Подхождане към проблемите с логика и творчество, насърчаване за различни решения и нови идеи.

5. Развитие на житейски умения:

- *Самостоятелност:* Грижат се за личните си нужди, поемане на отговорност, изпълнение на ежедневни задачи.

- *Управление на времето:* Планиране на времето, съставяне на график за учене, спорт и игра.

- *Финансова грамотност:* Финансовата грамотност в училище е важен аспект от образованието на учениците, който им помага да развият умения и знания за управление на личните си финанси, вземане на информирани решения и разбиране на основните финансови концепции.

6. Теми по финансова грамотност в училище:

- *Парите и тяхната стойност:* Запознаване на учениците с историята и функциите на парите, както и разбирането на концепции като инфлация и покупателна способност.

- *Доходи и разходи:* Източници на доходи (заплати, стипендии, подаръци) и разходи (ежедневни нужди, забавления, спестявания).

○ *Бюджетиране*: Съставяне на личен бюджет, като се отчитат приходите и разходите, за да се научат на управление на парите.

○ *Банкови сметки*: Запознаване с различните видове банкови сметки (спестовна, разплащателна) и как те работят, както и основни банкови операции (депозирание, теглене).

○ *Поставяне на финансови цели*: Обучение как да се поставят краткосрочни, средносрочни и дългосрочни финансови цели.

○ *Изработване на финансов план*: Разработване на план за постигане на финансовите цели чрез спестяване, инвестиране и управление на разходите.

○ *Финансова безопасност*: Как да пазят личната си финансова информация и да избягват измами и кражби на самоличност.

○ *Застраховки*: Различни видове застраховки (живот, здраве, имущество) и защо са важни за финансовата сигурност.

○ *Практически упражнения*: Провеждане на практически задачи, като създаване на бюджет за класна екскурзия или проекти за създаване на малък бизнес.

○ *Домашни задачи*: Включване на домашни задачи, които изисква учениците да обсъдят със своите родители важни финансови теми, като семейния бюджет или спестяванията.

○ *Интегрирането на финансова грамотност в учебната програма* за дейностите по интереси започва от първи клас в училище и продължава през всички образователни нива, като се адаптира към възрастта и познанията на учениците. Чрез тези знания учениците развиват необходимите умения и увереност за управление на личните си финанси в бъдеще.

7. Насърчаване за здравословен начин на живот:

○ Физическа активност.

○ Здравословно хранене.

○ Осъзнатост и почивка.

8. Подкрепа и насочване от възрастните:

○ *Пример за подражание*: Известни личности от град Габрово – писатели, художници, общественици.

○ *Активно слушане*: Проявявайте интерес към мислите и чувствата на децата, като ги изслушвате и обсъждате с тях техните преживявания и мнения.

○ *Позитивна подкрепа*: Предоставяйте положителна обратна връзка и ги насърчавайте да опитват нови неща, като същевременно ги подкрепяте в трудните моменти.

X. ПОДПОМАГАНЕ НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

Подпомагането на личностното развитие е дългосрочен процес, който изисква активно участие и подкрепа от страна на родители, учители и обществото като цяло. Важно е да се осигури безопасна и подкрепяща среда, в която децата да могат да изразяват себе си и да растат като уверени и способни личности.

В ОУ „Ран Босилек“ разглеждаме подкрепата за личностното развитие не като отделна дейност, а като цялостна философия, която обхваща всяко дете. Нашите основни приоритети са насочени към:

- **Да откриваме и развиваме силните страни на всяко дете.** Работим за това всяко дете да бъде видно и оценено не само с успехите си в училище, но и с таланта си в изкуство, спорт, наука или гражданска активност. Изявите в клубове по интереси, проектни дейности, олимпиади и състезания се насърчават системно.

- **Да създаваме среда, в която учениците се чувстват сигурни, приети и мотивирани.** Това включва не само модерната база, видеонаблюдението и пропускателния режим, но и атмосфера на доверие, толерантност и уважение между ученици, учители и родители. „Тихите зони“, Часът на уменията и инициативите за превенция на агресията са част от тази култура.

- **Да осигуряваме навременна и адекватна подкрепа.** Чрез модела за многостепенна подкрепа (RTI) учениците получават диференцирана помощ още в класната стая, допълнителни часове в малки групи или индивидуална работа с ресурсен учител. „Екипът за бърза подкрепа“ реагира до 48 часа при нужда, за да няма дете, което да се чувства изоставено.

- **Да възпитаваме социално-емоционални и граждански умения.** Извън академичните постижения работим целенасочено за формиране на умения като саморегулация, работа в екип, емпатия и отговорност. Чрез ученическия парламент, клуб „Дебати“, доброволчески кампании и събития с НПО, децата се учат да бъдат активни граждани и лидери.

- **Да включваме родителите и общността като равноправни партньори.** Организираме родителски академии, срещи в залата за комуникация, съвместни проекти и инициативи, защото вярваме, че най-устойчивата подкрепа идва тогава, когато училище, семейство и общност действат в синхрон.

- **Да гарантираме равен достъп и справедливост.** Подкрепяме ученици със СОП, от уязвими групи и в риск от отпадане чрез ресурсни кабинети, адаптирани материали и индивидуални образователни планове. За нас няма „трудни“ деца – има различни деца, които заслужават внимание и шанс.

- **Да поддържаме култура на учене през целия живот.** Учителите ни са в непрекъснат процес на професионално развитие, споделяне на опит и прилагане на нови методи. Това знание директно се пренася в класната стая, за да осигурим на учениците актуално, практическо и вдъхновяващо обучение.

Така подкрепата за личностното развитие в ОУ „Ран Босилек“ се превръща в система от взаимосвързани действия – от ранното идентифициране на нуждите до създаването на сцена за изява, от базисната академична подкрепа до изграждането на ценности и увереност.

XI. РОЛЯ НА УЧИЛИЩЕТО

След семейството училището е значим фактор във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред децата реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност; да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността.

Училището като институция изгражда позитивен организационен климат, създава условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.

Училището самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за подкрепа за личностно развитие на детето и ученика, за изграждане на позитивен организационен климат, за утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност, които се базират на идеите и принципите на приобщаващото образование.

XII. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

В училищните проекти са заложили следните елементи на иновативния процес:

- иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
- организиране по нов/усъвършенстван начин на управлението, обучението и образователната среда;
- използване на нови методи на преподаване;
- разработване по нов начин на учебно съдържание, учебни планове и учебни програми;
- участие в педагогически форуми, свързани с обмен на опита от въведените иновации с други училища по НП „Иновации в действие“ на МОН.

Реализираните дейности се отразяват положително на образователната среда, на ключовите компетентности на учениците, на квалификацията на учителите, на взаимоотношенията им с външни партньори, както и с родителите. Те въздействат за личностното развитие на учениците.

XIII. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА ОБЩАТА ПОДКРЕПА:

1. Психосоциална подкрепа:

○ *Създаване на позитивен климат:* Насърчаване на емоционалното и социално благополучие на учениците чрез развиване на подкрепяща и толерантна среда в класната стая.

- *Разрешаване на конфликти:* Обучение и съдействие при решаване на конфликти между учениците чрез подходи като медиация и консултации.

- *Развитие на социални умения:* Провеждане на дейности, които насърчават умения за ефективна комуникация, сътрудничество и изграждане на приятелства.

2. Образователна подкрепа:

- *Индивидуализиран подход:* Прилагане на различни методи на преподаване и адаптиране на учебния процес според нуждите на учениците.

- *Допълнителна помощ по учебни предмети:* Осигуряване на допълнителни часове или ресурси за ученици, които срещат затруднения в усвояването на учебния материал.

- *Развитие на учебни умения:* Учене на умения за учене, като например техники за запомняне, организация на времето и писане на домашни.

3. Профилактика и ранна интервенция:

- *Идентифициране на проблеми:* Ранно установяване на проблеми с ученето, поведението или социалната адаптация на учениците.

- *Съвместна работа с родителите:* Осъществяване на редовна комуникация с родителите относно развитието на децата и предоставяне на препоръки за допълнителна подкрепа у дома.

- *Превантивни програми:* Реализиране на програми за превенция на агресията, тормоза и за насърчаване на здравословен начин на живот.

4. Здравна и физическа подкрепа:

- *Осигуряване на здравословна среда:* Грижа за физическото здраве на учениците чрез редовни прегледи и мерки за предотвратяване на заболявания.

- *Физическа активност:* Насърчаване на редовни спортни дейности и физически упражнения за поддържане на здравословен начин на живот.

5. Подкрепа за личностно развитие:

- *Развитие на самостоятелност и увереност:* Насърчаване на учениците да вземат самостоятелни решения и да поемат отговорност за действията си.

- *Развиване на интереси и таланти:* Създаване на условия и възможности за участие в извънкласни дейности и клубове, които отговарят на интересите и талантите на учениците.

6. Кариерно ориентиране и мотивация:

- *Запознаване с различни професии:* Организиране на занимания и срещи, които да запознаят децата с различни професии и кариерни възможности.

- *Мотивационни дейности:* Участие в проекти и инициативи, които насърчават личностната мотивация и стремеж към постигане на успех.

Тези задачи са важни за създаването на безопасна, подкрепяща и мотивираща учебна среда, която подпомага цялостното развитие на малките ученици и ги подготвя за следващите етапи от образованието им.

XIV. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

А. Дейности, свързани с екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти.

- Обмяна на информация, опит и добри практики между преподавателите и другите педагогически специалисти.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители, педагог. съветник, логопед

- Изготвяне на график за допълнително обучение за учениците с обучителни трудности.

Срок: м. октомври 2026 г.

Отг.: Всички учители, пед. съветник и логопед

Б. Дейности, свързани с допълнително обучение на учениците.

- Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

- Психологическа подкрепа на учениците и развиване на умения за учене.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагогически съветник

В. Дейности, свързани с кариерно ориентиране на учениците.

- Осигуряване на подходящи тестови методики и информационни материали за учениците от VII клас.

Срок: м. октомври / м. ноември 2026 г.

Отг.: Класни ръководители, педагог. съветник

- Провеждане на ролеви игри и решаване на казуси на тема „Моята работа, моите успехи“ с учениците от IV, VII клас.

Срок: м. декември 2026 г.

Отг.: Класни ръководители, педагог. съветник, учители ЦОУД

- Процес на търсене и кандидатстване за работа. Умение за писане на CV и мотивационно писмо. Беседа и упражнение с учениците от VII клас.

Срок: м. април 2027 г.

Отг.: Педагог. съветник

- Провеждане на беседи с външни гости. Покана на родители на ученици с различни професии в ЧК за учениците от VII клас.

Срок: м. март 2027 г.

Отг.: Класни ръководители, педагог. съветник

Г. Дейности, свързани със занимания по интереси.

- Обмяна на информация между учителите, педагог. съветник и учениците за установяване интересите на учениците.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители, педагог. съветник, учители ЦОУД

- Създаване на клубове по интереси.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

- Организиране на допълнителни културни, спортни и др. дейности и инициативи от учениците.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Учител по ФВС

- Включване на учениците в извънкласни дейности и мероприятия – тържества, конкурси, състезания, концерти.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

Д. Дейности, свързани с библиотечно-информационно обслужване.

- Осигуряване на достъп до училищната библиотека и до всички налични информационни ресурси с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Библиотекар

Е. Дейности, свързани с грижа за здравето на учениците.

- Осигуряване на медицинско лице в училище от Община Габрово.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Директор

- Осигуряване на сигурна и безопасна материална база.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Директор, зам.-директор АСД, счетоводител, класни ръководители, учители в ЦОУД

- Провеждане на беседи по здравни теми, свързани с превенция и здравословен начин на живот.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Мед. сестра, педагог. съветник, класни ръководители

- Провеждане на тематични инструктажи.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители

- Включване на учениците в спортни дейности и мероприятия, туризъм.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Учители по ФВС

Ж. Дейности, свързани с поощряване на учениците с морални и материални награди.

- Съобщаване и похвала за високите постижения на отделни ученици в областта на науката, спорта, изкуството и др., за приноса им към развитието на училищната общност.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

- Награждаване с грамоти и сертификати за отличен успех, високи постижения и принос към развитието на училището.

Срок: 23 май 2027 г.

Отг.: Директор, всички учители, педагог. съветник

И. Дейности, свързани с превенция на насилието.

- Представяне пред учениците и преподавателите на Стратегията на Съвета на Европа за правата на детето и Конвенцията на ООН за правата на детето.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители

- Провеждане на регулярни срещи с Ръководството на училището и Педагогическия екип с цел информираност и целенасочена работа за подобряване на психологическия климат в класовете и утвърждаването на атмосфера на доверие и подкрепа.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Директор, педагог. съветник

- Провеждане на индивидуална работа с учениците, станали жертва на тормоз/насилие и ученици с агресивно поведение от педагогически съветник.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник

- Своевременно прилагане на санкции в случаи на насилие.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители, педагог. съветник, директор

- Разговори с родителите и осигуряване на своевременна психологическа подкрепа на ученици в риск.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник, класни ръководители, учители в ЦОУД

• Провеждане на лекции, беседи, презентации в начален и прогимназиален етап на следните теми:

- „Насилие между деца“
- „Домашно насилие“
- „Разрешаване на конфликти“
- „Сексуален тормоз“
- „Агресия и нейното проявление“
- „Рисково сексуално поведение“
- „Равнопоставеност на половете“ /презентация/
- „Кибертормоз“

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник, класни ръководители, учители в ГЦОУД

• Ангажиране на ученици доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и обществото:

- Съвместно участие в инициативата: "Не на тормоза в училище"
- Организиране и провеждане на училищни мероприятия
- Провеждане на тематични игри и беседи от ученици в прогимназиален етап на ученици в начален етап
- Спортни мероприятия

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник, класни ръководители

• Диагностициране на климата в класа и на груповите взаимоотношения. Подпомагане на учениците при решаването на конфликти и създаване на отношения, основани на толерантност, приемане и разбирателство.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители, учители ГЦОУД

• Използване на посредник при разрешаване на конфликти в училище.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник

• Провеждане на вътрешноучилищни обучения на преподавателите за справяне с агресията на учениците.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник

- Работа на УКПППМН и Координационния съвет за превенция на тормоза при случаи на тормоз/насилие. Периодично разглеждане на случаите.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: УКПППМН

- Включване на родителите към различни съвместни дейности с цел установяването на добър диалог и отношения на доверие между ученици, родители и учители.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители, педагог. съветник

- Съвместна работа с Дирекция за социално подпомагане, ДПС, РПУ, ЦОП при Община Габрово и други институции.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник, класни ръководители

Й. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.

1. Дейности, свързани с мотивация на учениците.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

2. Провеждане на анкета и наблюдение на учениците с цел подобряване на учебната среда.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители, педагогически съветник

3. Създаване на Етичен кодекс на учениците.

Срок: м. октомври 2026 г.

Отг.: Комисия по Етика

4. Създаване на клубове и групови занимания по интереси.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

5. Провеждане на тематични училищни конкурси и мероприятия, осигуряващи възможности за изява на учениците.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

6. Създаване на добра практика за зачитане на напредъка и успехите на учениците – награди, грамоти, поздравителни съобщения по уредбата на училището, похвални писма до родителите.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

7. Осигуряване на възможност за пълноценен диалог и обмен между учениците от начален и прогимназиален етап.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

8. Провеждане на дискусии и беседи с учениците от различните образователни степени на тема смисъла от образование, лични интереси, успешна реализация.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители

9. Изготвяне на портфолио от всеки ученик.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Учениците се подпомагат от кл. ръководители и учителите в ГЦОУД

10. С цел оценка на развитието на всеки отделен ученик преподавателите правят писмена рецензия на контролните и класните работи, която включва заложения материал за усвояване и съответно степента на усвояване от всеки ученик.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

11. Прилагане на конкретни мерки за подобряване на дисциплината в часовете с цел осигуряване на благоприятна атмосфера за работа:

- Точни критерии за взаимоотношенията в класната стая;
- Взаимоуважението като основен принцип на отношенията учител-ученик и ученик-ученик;
- Изготвяне и спазване на критериите за оценяване;
- Спазване на умерена дистанция учител-ученик;
- Разнообразяване методите на преподаване;
- Осъществяване на своевременна обратна връзка и конкретни препоръки от учителите по всички предмети;
- Отчитане напредъка на ученика.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители, комисия ЕКК

12. Осигуряване на консултации по отделните предмети.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

13. Отчитане на индивидуалния напредък в обучението на всеки ученик и за придобитите компетентности – знания, умения и отношения.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители, ЕКК

14. Установяване на силните страни на всеки ученик и на индивидуалните нагласи по отношение на ученето и участия в живота на общността.

Срок: м. ноември 2026 г.

Отг.: Всички учители

К. Дейности, свързани с мотивация и преодоляване на проблемното поведение.

• Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа. Планът за подкрепа включва:

- целите, задачите и видът на допълнителната подкрепа за личностно развитие;
- описание на възможностите, силните страни и потенциала на ученика за включване и участие в образователния процес;
- определяне на срока на предоставяне на допълнителната подкрепа;
- определяне на конкретни образователни цели и очаквани резултати от обучението на ученика;
- определяне на начини за оценяване на напредъка на ученика;
- определяне на специални педагогически, терапевтични и други методи и средства за постигане на целите;
- определяне на честотата на осъществяване на дейностите за допълнителна подкрепа;
- описание на екипната работа с ученика, на ролята и отговорностите на педагогическите специалисти и на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, при предоставянето на допълнителната подкрепа;
- описание на необходимите ресурси за допълнителната подкрепа и за ефективен преход между институциите или между отделните етапи и степени на образование и на координацията на работата с учениците, които получават допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: училищен координатор, учители

• Обсъждане от ученика и класния ръководител с цел изясняване и получаване на подкрепа за разрешаването му.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Класни ръководители

• Консултиране на ученика и/или родителите с педагогически съветник.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагог. съветник

• Насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

• Индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество).

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: всички учители

- Включване на ученика в дейности в полза на класа или училището, съобразено с неговите желание и възможности.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: всички преподаватели

- Осигуряване на условия за включване на ученици с проблемно поведение в дейности и инициативи, основани на подхода „връстници обучават връстници“.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагогическият екип, педагог. съветник

- Налагане на санкции, при необходимост, на учениците с проблемно поведение, съгласно ЗПУО и ПДУ; изготвяне на индивидуални програми за допълнителна педагогическа, психологическа и социална подкрепа на съответните ученици.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Педагогически екип, педагог. съветник

Л. Дейности, свързани с ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.

1. Наблюдение и провеждане на тестове с цел ранно разпознаване на обучителни затруднения при учениците.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители, педагог. съветник, логопед, ресурсен учител

2. Определяне със заповед на директор на координатор за организиране и координиране на процеса на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: м. септември 2026 г.

Отг.: Директор

3. Работата по конкретен случай се провежда от екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика в училището като се определя водач на случая. Водещият на случая на ученика координира работата на специалистите и развива отношения с ученика, така че тези отношения да стимулират неговото обучение, участието му в дейността на училището и личностното му развитие.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Екип за подкрепа на личностно развитие

4. Диагностициране на точните проблемни области на учениците с обучителни затруднения.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители

5. Събиране и предаване на координатора на информация за трудноуспяващите ученици от всички степени на образование и изготвяне на план за личностна подкрепа.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор, учители

6. Координаторът предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците в случай на необходимост от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор

7. Установените екипи осигуряват консултации по предмети, психологическа и социална подкрепа на нуждаещите се ученици.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Екипите за подкрепа на личностно развитие

8. Насочване за индивидуална работа с педагогически съветник, логопед, ресурсен учител.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Всички учители, педагог. съветник

9. Координаторът предлага на директора в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на ученика от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, логопедичен център, център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или от доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор, учители

10. Координаторът координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на ученика.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор, учители

11. Координаторът координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор

12. Координаторът съхранява документите на всеки ученик, за който е формиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор

13. След приключване на втория учебен срок на съответната учебна година координаторът изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад-анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в училището. Докладът се предоставя и на началника на съответното регионално управление на образованието.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор

14. Училището осъществява подкрепа за преход между отделните етапи на образование на учениците или между институциите в системата на училищното образование.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: координатор

Дейности, свързани с логопедична работа.

1. Осигуряване на условия за провеждане на наблюдение и тестове от логопед на учениците от начален курс. Изследване на писмената реч на учениците от начален етап. Определяне на потребностите от индивидуална логопедична работа.

Срок: м. октомври 2026 г.

Отг.: Логопед

2. Индивидуална работа с логопед на ученици с установени потребности.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Логопед

3. Извършване на консултативна дейност с родители и мотивирането им за активно участие в логопедичния процес; предоставяне на методическа помощ на учителите за обучението на учениците.

Срок: учебна 2026/2027 г.

Отг.: Логопед

XV. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С РОДИТЕЛИТЕ

Взаимодействието с родителите в училище е от ключово значение за успешното развитие и образование на учениците. То трябва да бъде конструктивно, базирано на взаимно уважение и доверие, за да се създаде подкрепяща среда, която да насърчава академичния и личностен растеж на децата.

Аспекти и добри практики за ефективно взаимодействие с родителите:

1. **Редовна и открита комуникация:**

- *Родителски срещи:* Организиране на регулярни родителски срещи, на които се обсъжда напредъкът на учениците, предстоящи събития и възможни предизвикателства.

- *Индивидуални срещи:* Предоставяне на възможност за индивидуални срещи с родителите, където да се обсъждат конкретни въпроси, свързани с ученето или поведението на детето.

- *Електронна комуникация:* Използване на имейли, училищни платформи или мобилни приложения за информиране на родителите за текущи оценки, домашни задания, важни дати и събития.

2. Информирание и участие на родителите в училищния живот:

- *Информационни съобщения/табла:* Информация за успехи, инициативи, извънкласни дейности и събития.

- *Участие в събития:* Активно участие на родителите в училищни събития като концерти, спортни състезания, изложби и празненства, походи, екскурзии.

- *Доброволчество и подкрепа:* Насърчаване на родителите да участват в организирането и провеждането на училищни мероприятия и инициативи като доброволци.

3. Консултиране и подкрепа:

- *Психологическа подкрепа:* Осигуряване на консултации с училищния педагогически съветник за родители, които срещат трудности в комуникацията или възпитанието на децата си.

- *Обучителни семинари:* Организиране на семинари и уъркшопи за родители по теми като родителски умения, детска психология, управление на стреса и др.

- *Съвети за подкрепа у дома:* Предоставяне на съвети и насоки за това как родителите могат да подкрепят ученето и развитието на децата у дома.

4. Обратна връзка и сътрудничество:

- *Анкети и проучвания:* Провеждане на анкети сред родителите за събиране на мнения и предложения относно училищния живот и образователния процес.

- *Работни групи и съвети:* Създаване на родителски съвети или работни групи, които да участват в разработването на политики и проекти, насочени към подобряване на училищната среда.

- *Обратна връзка за преподаватели:* Възможност за родителите да дават обратна връзка относно учебния процес и работата на преподавателите, с цел подобряване на качеството на обучението.

5. Превенция и решаване на конфликти:

- *Навременно информиране:* Ранно информиране на родителите при възникване на проблеми с поведението или напредъка на учениците.

- *Медияция:* Осигуряване на медиация и посредничество при възникване на конфликти между родители, ученици и учители.

○ *Планове за действие:* Съвместно разработване на планове за действие при нужда от допълнителна подкрепа или интервенция.

6. Подкрепа за учебния процес у дома:

○ *Информация за учебния материал:* Информирание на родителите за учебната програма и ресурсите, които могат да използват за допълнителна работа с децата у дома.

○ *Ръководства за родителите:* Предоставяне на ръководства и материали, които да помагат на родителите да разбират по-добре как могат да подкрепят учебния процес.

Ефективното взаимодействие между училището и родителите създава основата за постигане на по-добри резултати и развитие на учениците, като укрепва връзката между всички страни, участващи в образователния процес.

В основата на Закона за предучилищното и училищното образование е приобщаващото образование, което е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всяко дете или ученик и на разнообразието от потребностите им чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността. В този процес от особена важност са партньорските взаимоотношения между образователните институции и всички други заинтересовани страни.